

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2017-0271
- Klageren:** XX
2100 Kbh. Ø
- Indklagede:** Lokaltog A/S
CVRnummer: 26159040
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for manglende check ind på rejsekort. Klageren kunne ikke finde standen på Kagerup trinbræt
- Parternes krav:** Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnshoved, landsdommer Tine Vuust
Niels Martin Madsen
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Rikke Frøkjær

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 19. februar 2018 truffet følgende

FLERTALSAFGØRELSE:

Lokaltog A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Klageren skal betale beløbet til Lokaltog, som sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren skulle den 24. september 2017 rejse med Lokaltog fra Kagerup st. mod Hillerød, og som rejsehjemmel skulle hun anvende sit rejsekort. Da hun kom til perronen, mødte hun et ægtepar, som hun spurgte, hvor hun kunne checke ind. Ifølge klageren pegede manden i retning af en pæl, der lyste med et 'check ud'. Hun spurgte om check ind standen og fik oplyst, at den skulle stå overfor "med ryggen til".

Da klokken havde ringet, hvilket betød, at toget ville være på vej ind på perronen kort efter, blev hun enig med ægteparret om, at hun nok ikke kunne nå at checke ind. Hun var ikke så bekymret, for hun huskede, at der plejede at stå de samme check ind-standere inde i toget.

Da hun var steget om bord i forreste vogn, styrede hun direkte hen til en kontrollør der befandt sig i sidste vogn, for at fortælle, at hun havde taget fejl, da hun ikke kunne se nogen check ind-standere om bord. Toget var kun lige sat i gang, og hun rakte sit rejsekort til kontrolløren, som med det samme checkede kortet, der gav lyden for manglende check ind, hvorefter kontrolløren oplyste, at hun var nødt til at udstede en kontrolafgift til klageren.

Foto over adgang til perronen og rejsekort-standerne:

Check-ud-standeren

Check-ud-standeren zoomet

check-ind-standeren

Perronindgang

med rejsekortstanderne set fra perronen

Samme dag anmodede klageren Lokaltog om at annullere kontrolafgiften og anførte som ovenfor.

Lokaltog fastholdt kontrolafgiften den 26. september 2017 med den begrundelse, at det er passagerens eget ansvar at sørge for gyldig rejsehjemmel, inden man stiger på toget, herunder at sørge for at ens rejsekort er checket korrekt ind inden påstigningen, samt at der har aldrig været check ind- og check ud-standere i togene, som der er i busserne.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

3 medlemmer (Tine Vuust, Bjarne Lindberg Bak og Rikke Frøkjær) udtaler:

Ifølge de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet skal et rejsekort være checket ind for at være gyldig rejsehjemmel.

Klageren havde ikke checket sit rejsekort ind, inden hun steg om bord på toget, og hun kunne derfor ikke forevise gyldig rejsehjemmel ved kontrollen. Kontrolafgiften blev herefter pålagt med rette.

Perronen har kun én adgangsvej, hvor check ind-standeren er placeret, og som klageren passerede på vej ind på perronen. Klageren har oplyst, at hun havde travlt, da klokken, som indikerede, at toget var på vej, havde ringet, og hun derfor ikke ville løbe over til standeren for at checke ind, men regnede med at hun kunne checke ind, når hun kom om bord.

Vi finder herefter, at klageren ikke har udfoldet rimelige bestræbelser på at få sit rejsekort checket ind.

Vi bemærker, at pligten til at betale kontrolafgift ikke er betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling. Dette er et område med stor mulighed for omgåelse af reglerne om at forevise et rejsekort, som er checket korrekt ind, hvorfor vi finder, at der ikke er grundlag for at fravige reglerne om, at passageren selv er ansvarlig for korrekt billettering.

Da vi er opmærksomme på, at det efter al sandsynlighed vil være forbundet med store omkostninger at vende rejsekortstanderne, så passagerne "møder" det blå punkt, når de går ind og ud ad perronen, bemærker vi, at det ville være hensigtsmæssigt med en tydelig skiltning om, hvor man kan checke ind og ud.

2 medlemmer (Torben Steenberg og Niels Martin Madsen) udtaler:

Det fremgår af billederne fra Kagerup st., at der er henholdsvis én check ind-rejsekort-stander og én check ud-rejsekortstander. Disse standere befinder sig ved passagen ind til perronen og står sidevendt, således at man ved indtræden på perronen ikke konfronteres forfra med standerens lysende "blå punkt", som er det særlige kendetegn ved rejsekortstanderne.

Vi finder som følge heraf, at det i den konkrete sag var undskyldeligt, at klageren overså rejsekortstanderen, og herefter regnede med, at hun kunne checke sit rejsekort ind om bord på toget, ligesom i busserne.

Lokaltog A/S skal herefter frafalde kontrolafgiften til klageren mod dennes betaling for rejsen, som kan modregnes i kontrolafgiften.

AFGØRELSE: Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet

RETSGRUNDLAG:

Af § 14 stk. 1, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke forevise gyldig rejsehjemmel (billetter og kort). Jf. § 14 stk. 4, fastsætter transportministeren nærmere regler om jernbanevirksomhedens adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr, jf. stk. 1.

I de dagældende fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget, fremgår hjemmelen til udstedelse af kontrolafgift. Det anføres således bl.a., at passageren skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, og at denne skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNEN:

Klageren anfører følgende:

"Sagen drejer sig om at jeg ikke kunne finde pælen med check ind på og derfor blev forsinket. Og at jeg absolut havde den intention at tjekke ind. Jeg havde kortet fremme. I afslaget jeg har mod-

taget, har jeg fået opfattelsen af at man ikke har taget stilling til sagen ud fra de fakta der gør sig gældende i sagen, nemlig at jeg ikke kunne finde pælen og da den var lokaliseret, ikke kunne nå den og oprigtigt tænkte at der var check ind pæle i toget.

Havde jeg villet snyde, ville jeg da jeg så kontrollanten vel ikke ligefrem opsøgt vedkommende. Jeg kunne vel for så vidt være blevet i den anden ende af toget og ventet og set om jeg kunne have nået at stemple på næste station, være steget af på næste station, om en anden fik bøde, om kontrolanten steg af... det gjorde jeg ikke. Jeg handlede i god tro, opsøgte direkte og med det samme kontrollanten, og derfor mener jeg ikke det er rimeligt at modtage en bøde.

I øvrigt var det ikke kun, som i mit referat af hvad der skete, en enkelt person der gjorde indvending i forhold til kontrollørens måde at håndtere sagen på. Også en anden person tog til genmæle idet han talte om værdighed og "vis dog lidt menneskelighed" (der er vidne, se nedenfor), sagde han, da det både for ham og åbenbart generelt for de tilstedeværende virkede besynderligt at hun/kontrollanten ikke kunne se at intentionen var soleklar. Havde det forholdt sig anderledes, og havde det lignet et forsøg på at snyde, så kan jeg godt forstå at man i de tilfælde må udskrive en bøde, men i dette tilfælde var det så tydeligt at jeg gerne ville betale for min rejse.

Det er ikke min intention at klage over Trafikvirksomheden. Det er min intention at klage togreviseren/kontrollantens håndtering ELLER Lokalbanernes reaktion på min forklaring. Togreviseren/kontrollanten kan sagtens have gjort hvad hun var nødt til at gøre, for før hun selv nåede at tænke, tjekkede hun min billet som det første, fordi jeg rakte mit rejsekort frem imod hende samtidigt med at jeg begyndte at tale til hende og orientere hende om situationen.

Det hændelsesforløb (at hun tjekke kortet og det lyder "forkert") må vel, tænker jeg, af tekniske årsager afstedkomme en bøde under de givne betingelser, og igen vil hun derfor være nødt til at udstede en bøde og bede mig betale den.

Men jeg fik alligevel en fornemmelse at hun var ked af det, fordi hun fornemmede at jeg var i god tro og derfor også hele tre gange nævnte at jeg kunne klage.

Lokalbanerne giver afslag. Måske har jeg skrevet på en måde, hvor det ikke tydeligt nok kommer til udtryk at jeg mødte op på stationen i den hensigt at checke ind. Hvis jeg skulle tage stilling til denne sag, ville jeg måske derfor nu, tillige med at forholde mig til det skrevne, se nærmere på kontrollantens kommentar, hvis der er nogen.

PS: Da jeg kan se nedenfor at sekretariatet for ankenævnet ønsker at indhente min rejsehistorik og derfor vil jeg gerne nævne at nu er det ikke ofte jeg tager toget, da jeg som regel færdes på cykel i København, men jeg har relativt ofte glemt at stemple ud. Det er stadig nyt for mig, hvordan det fungerer med togene nu. Jeg har talt med adhd foreningen om det, da jeg har adhd og de kender til uendeligt mange med adhd, der glemmer at stemple ud, hvorfor vore rejser også ofte bliver dyrere."

Indklagede anfører følgende:

"I Kagerup er der placeret én check ind samt én check ud stander. De er placeret således, at kunderne ved adgang til perronen kommer til at gå lige imellem begge to.

Klager fortæller i mail, at hun ankommer til perronen 4 minutter før togafgang. Hun skal forrette et ærinde bag en busk og da hun kommer tilbage til perronen, har hun stadig ikke checket sit rejsekort ind.

Idet hun er gået lige forbi check ind standen på sin vej til perronen, uden at checke ind, har Lokaltog fastholdt kontrolafgiften.

Klager anfører endvidere, at der skulle være check ind og check ud i toget – hvilket aldrig har været tilfældet, dette findes kun i busserne.

Lokaltog gør gældende, at det er passagerens eget ansvar, i henhold til De fælles rejseregler, at sørge for gyldig rejsehjemmel inden man stiger på toget.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand